

Kadına Yönelik Şiddetin Kaynağı Üzerine

– Dogan Özcan · 29 Ağustos 2011

Kadına şiddet uygulayan erkeğin ruhsal olarak hasta olduğu görüşü, genel olarak kabul gören bir görüştür. Buna katılabiliriz. Ancak bu şekilde kişisel düzeye indirirsek kadına yönelik şiddetin toplumsal bir hastalığın sonucu olduğunu göz ardı ederiz. Toplumun önyargılarının, tabu ve baskıcı kurallarının hastalık yayıyor olması, erkeklerin psikolojik olarak bir hastalığı birbirine bulaştırabilir olmasından daha gerçekçi bir sonuç olacaktır.

Önyargı, güce itaat isteği, zayıfın veya sayıca az olanın güçlü ve çok olanın yönetiminde olması gerektiği düşüncesi, fiziksel gücün, zekâyâ tercih edildiği ilkel dönemden kalan eğilimler (daha çok sayılabilir) gibi sayabileceğimiz konu başlıkları bizi şiddetin kaynağını açıklamakta bir ölçüde yeterli olacaktır. Erkeğin toplumun din, gelenek gibi unsurlarla egemen güç sayılmasıyla diğer taraftaki kadın (sayıca üstün bile olsa) itaat etmeye zorlanır.

Çünkü iş, kadın ve erkek eşitliğine geldiğinde çoğunluk hâkimiyeti düşüncesi de ortadan kalkar. Zaten başlı başına çoğunluğun mutlak üstünlüğü bile hastalık için yeterli bir bulgudur. Kadına yönelik şiddeti besleyen de yine aynı baskıcı zihniyetin yarattığı kadının erkeğe hizmet etmesini öneren, hatta dayatan algıdır.

Aslında dünyadaki diğer tüm şiddet türlerinin de kaynağı iktidardakinin mevcudiyetini koruma arzusudur. Mahalle kavgası mahalle kabadayısını seçer. Siyasette muhalif düşünceler iktidar tarafından uygulanan psikolojik şiddetle ortadan kaldırılır. Evde kadının başkaldırma ihtimali her gün düzenli olarak ruhsal ve fiziksel şiddetle ortadan kaldırılır. Hak arayan polis copuyla dövülür. Anne çocuğuna, öğretmen öğrencisine otorite sağlamak için şiddete yönelebilir. Dolayısıyla şiddetin kaynağı insanın iktidarı koruma arzusudur. Onun kaynağıysa toplumun güçlüye verdiği aşırı değerdir.

Görülüyor ki şiddetin kime, kim tarafından uygulandığının bir önemi yok. Çünkü asıl sorunumuz bambaşka... Toplumun bu iktidar hastalığının sonucudur şiddet. Yara düşünün. Kanıyor. Bizse sürekli kanamanın dağıldığı yerleri temizliyoruz. Her seferinde temizleniyor, ama yine kan oluyor etraf. Neden? Çünkü yara duruyor. Hatta kangren olmak üzere...

Egemen olma arzusunun olmadığı toplumda şiddet olmaz. Ötekiler yaratılmaz. Ancak güce tapınmayı öğütleyen toplumsal normların ortadan kalkmasıyla bu sağlanır. Evet, bu çok zor... Ama en azından biraz hafiflettiğimiz zaman bile farkı göreceğiz. Çok mu ütöpik şeyler söylüyorum? Eğer bu ütopyaysa hiçbir şiddet sorunu çözülemez ki. Şiddet ağır cezalarla yargılanacak bile olsa caydırıcılığı çok fark etmeyecektir. Yara iyileşmediği müddetçe...

Görüldüğü gibi kadına karşı şiddetin çözümü genel olarak şiddetin kaynağını ortadan kaldırmaktan geçiyor. İktidar hırsı... Gücü elinde bulundurma hırsı bir kelebekte olsaydı, bir kanat çırpışıyla dünyada fırtınalar kopardı.